

14 Juni 2021

Sotenäs kommun mörkar riskerna med etablering av laxodlingen

En etablering av Europas största landbaserade laxodling kan leda till ökade skatteintäkter, bättre demografi och positiv uppmärksamhet. Det visar en utredning som Sotenäs kommun låtit genomföra. I utredningen har även risker och hot tagits fram – men de är hemliga.

I augusti 2020 skickade revisionens ordförande Elving Claesson (S) ett mejl till kommunstyrelsens ordförande Mats Abrahamsson (M). I mejlet bad Claesson om svar på ett antal frågor med anledning av den planerade etableringen av Europas största landbaserade laxodling utanför Kungshamn.

”Revisionen Sotenäs kommun har i sin stödjande roll funnit att det kan föreligga vissa risker i samband med tecknande av arrendeavtal mellan Sotenäs kommun och Quality salmon AB”, skriver Claesson i mejlet.

Revisionen vill ha svar på frågor om riskerna med avtalet och hur en eventuell etablering skulle påverka kommunens vatten- och elförsörjning, samt påverkan på bebyggelse, kollektivtrafik och infrastruktur.

Drygt två veckor senare svarar kommunstyrelsens arbetsutskott på revisionens frågor. Man konstaterar att riskgenomgång gjorts vid flera tillfällen i kommundirektörens ledningsgrupp. Man konstaterar också att en så kallad SWOT-analys genomförts.

SWOT står för strengths, weaknesses, opportunities och threats, det vill säga styrkor, svagheter, möjligheter och risker eller hot. Analysen är ett företagsekonomiskt hjälpmedel som syftar till att ta fram underlag som organisationen kan arbeta vidare med.

www.laxgranskarna.se
kontakt@laxgranskarna.se

Bohuslänningen har tagit del av Sotenäs kommuns SWOT-analys av laxodlingsetableringen. Styrkor och möjligheter innehåller ord som ”positiv uppmärksamhet”, ”ökade skatteintäkter” samt ”bättre demografi” och ”levande Sotenäs året runt”.

”Så kan man inte göra”

Vad svagheter och hot består av är dock hemligt. För där styrkorna och möjligheterna står i klartext har Sotenäs kommun valt att sekretessmarkera svagheter och hoten för allmänheten.

– Så kan man självklart inte göra, säger Jan Turvall, universitetslektor vid Göteborgs universitet och expert på bland annat offentlighet och förvaltningsrätt.

– Ska man göra en etablering krävs ett fullständigt underlag för detta. Man kan inte undanhålla underlag, då kan beslutet fattas på felaktiga grunder. Kommunen ska inte gynna eller missgynna ett företag, utan behandla alla företag och intressenter på ett likvärdigt sätt. Man måste ha tillgång till hela materialet.

Han säger att det är viktigt för allmänheten att få tillgång till underlaget för att bilda sig en uppfattning om etableringen.

– Politikerna är allmänhetens representanter. Sedan kan allmänheten försöka påverka politikerna, men för att den ska ha en rimlig chans att göra det måste den ha en fullständig bild.

Tycker du att både möjligheterna och hoten borde vara offentliga?

– Absolut. Det är en viktig del i den demokratiska processen, säger Turvall och fortsätter:

– Det är en sak att ha synpunkter och demonstrera efter ett beslut är fattat. Det viktiga är själva processen och att kunna påverka innan beslut är fattade. Det måste ju också vara viktigt för företaget att det blir mottagna på ett positivt sätt om de etablerar sig i kommunen. Då måste alla relevanta aspekter belysas innan beslut fattas.

”Gör det för kommunmedborgarnas bästa”

Maria Vikingsson är kommundirektör i Sotenäs kommun. Hon säger att en SWOT kan vara aktuell att ta fram oberoende på vilken typ av etablering som planeras i kommunen.

– Vill vi ha in en etablering vill vi inte att de som etablerar sig vet vilka svagheter vi ser hos kommunen, säger hon.

Finns det inte ett värde att kommunmedborgarna får ta del av informationen?

– Som vi tänkte är det att om vi får en etablering, oavsett vilken, så är det dessa svagheter och hot vi jobbar med. Vi gör det för kommunmedborgarnas bästa, det är det vi har för ögonen.

– Anledningen till att vi gjorde den här var för att vi fick en fråga från revisionen och vi jobbade med den i ledningsgruppen ganska långt tillbaka i tiden, säger Maria Vikingsson och ber sedan om att få resterande frågor på mejl.

Vikingsson menar, i ett mejlsvår till Bohuslänningen, att punkterna under svagheter och hot i stora drag handlar om att förbereda kommunen för en eventuell etablering. Bostäder, att få kompetens till kommunen och att få intäkter och utgifter att gå i balans med varandra ”i en expansiv fas” är några av exemplen hon använder.

”Ytterligare en fråga är vad som händer om en etablering uteblir? Befolkningstillväxten i Sotenäs sker främst i den äldre åldersgruppen där försörjningsgraden nu ökar och kommunen har ett 1-1 förhållande där den som arbetar ska försörja en ung eller äldre”, skriver hon och fortsätter:

”Rekommendationen är att försörjningskvoten ska ligga runt 0,75 för att en kommun ska fungera väl.”

”Kan påverka framtida etableringar negativt”

Hon tillägger att kommunen arbetar aktivt med frågan om befolkningsutveckling och har nyligen fått besked om att Marenor kommer att flytta omkring 30 arbetstillfällen till kommunen. Det pågår även nyrekryteringar till flera andra företag i kommunen.

Anledningen till att kommunens SWOT delvis är sekretessmarkerad beror, enligt Vikingsson, på att den är ett år gammal.

”SWOT-analysen är en 1 år gammalt arbetsmaterial som när den var aktuell presenterades för kommunens folkvalda politiker samt revisionen för att kommunen skulle kunna vidta åtgärder och minimera hot och svagheter”, skriver hon.

”Vi vill gärna se till att det blir så bra förutsättningar som möjligt för en etablering oavsett vem som etablerar sig. Om kommunen redovisar svagheter och hot i ett år gammalt inaktuellt arbetsmaterial kan det påverka framtida eventuella etableringar i kommunen negativt.”